TÜTÖS

TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

AĞUSTOS 1970

YIL : 4 — SAY : 41

genç fikirli demek, gerçek fikirli demektir. ATATÜRK

Millî Eğitim Bakanlığı Orta öğretim sistemini yeni baştan düzenleyecek

Millî Eğitim Bakanı Orhan Oğuz, orta öğretim sisteminin ve üniversiteye girişin yeniden düzenlenmesi konusunda Millî Eğitim Bakanlığında girişilen çalışmalarla ilgili bir açıklama yapmış ve 8. Millî Eğitim Şûrasının da 28 Eylûl - 3 Ekim tarihleri arasında Ankara'da toplanacağı söylenmiştir. Millî Eğitim Bakanı yaptığı açıklamada, orta öğretim sisteminde değişiklik yapmak suretiyle orta öğretim kurumlarının üniversite kapılarına sadece öğrenci yığan bir merdiven olmaktan çıkartılacağını, ekonomik kalkınmanın sosyal gelişmeyi de sağlıyacak bir duruma getirileceğini, bu maksatla yapılan çalışmaların sonuçlanmak üzere bulunduğunu söylemiştir. Daha sonra sözlerine devam eden Millî Eğitim Bakanı Orhan Oğuz "12 - 17 yaşlar arasındaki öğrencilere hitap eden orta öğretimin iki kademeli olarak kurulacağını, birinci kademeyi teşkil eden ortaokulun ilköğretimin devamı olacağını, genel, meslekî ve teknik her çeşit öğretimin ortak gövdesi olarak kabul edilmesi gerektiğini" belirtmiş ve orta öğretimin "çevrenin ekonomik özellikleri de gözönünde bulundurularak öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkarılıp geliştirilmesini, öğrencilerin daha sonraki öğretim kademelerini izlemek için gerekli olan bilgi ve becerilerle yeterli duruma getirilmelerini ve hayata atılmak isteyenlere tutacakları işlerde başarı sağlayacak biçimde düzenleneceğini" açıklamıştır. Millî Eğitim Bakanı Orhan Oğuz'un açıklamalarına göre ikinci devre orta öğretim kademesini teşkil eden genel, meslekî ve teknik öğretim kurumları bir bütün olarak ele alınmakta ve orta öğretimin görevi şu şekilde belirtilmektedir :

(Devamı Sayfa 3'de)

başyazı

Karşılaşılan güçlükler

M. EMİN ZORKUN

TÜTÖS Genel Başkanı

Sendikalar, bilindiği gibi, çalışanların kendi ülkelerinin yasalarına uyarak ortak çıkarlarını korumak, sosyal ve ekonomik durumlarını güçlendirmek maksadiyle kurdukları meslek birlikleri olarak tanımlanırlar.

Sendikacılık, sendikalara dayanmak ve yasaların verdiği olanaklardan yararlanmak suretiyle üyelerin ortak mesleki, sosyal ve ekonomik çıkarlarını korumak, kendi aralarında dayanışma ve yardımlaşmayı kurmak maksadiyle yapılan çalışmalar, girişilen eylemler ve düzenlenen hareketlerdir.

624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu, birçok eksikliklerine rağmen Devlet memurlarına sendikal anlamda örgütlenme olanağı vermiştir. Devlet personeli sendikalarının ve sendikacıların başlangıçtan beri karşılaştıkları bir takım güçlükler vardır. Bu güçlüklerin başında, hemen belirtelim ki, sendika ve dernek kavramları arasındaki ayrılıkların yeterince açıklığa kavuşturulmamış olması gelmektedir. Sendikal örgütlenmede kişilerin ekonomik ilişkilerine ve sosyal güvenlik haklarına ağırlık ve öncelik verilir. Bu nedenle ekonomik dengenin sağlanması için bazı etkenlere göre örgütlenmiş teknik metodların uygulandığı biribirine bağlı hukuksal ve sosyal kurumlar bütünü olarak tanımlanabilen ekonomi düzeni sendikaların oluşumunu, sendikal eylem ve girişimleri büyük ölçüde etkiler. Sendikalar, belirli amaçlara ulaşmak, üyelerinin ortak meslekî çıkarlarını korumak, üyelerini yeterli sosyal güvenlik haklarına kavuşturmak için gerektiği zaman kamu yöneticilerini ya da işverenleri uzlaşmaya zorlayan eylemlere girişebilirler. Dernekler danışma kurumlarıdır. Derneklerin yetkileri sınırlıdır. Dernekler tüzel ve gerçek kişilere karşı üyelerini tam yetkiyle temsil edemezler. Sendikalar daha geniş bir alanda faaliyet gösterebilmekte, üyeleri adına tüzel ve gerçek kişilerle sözleşme yapabilmekte ve açılan davâlara katılabilmektedirler. Zaten derneklerle sendikalar arasındaki en belirgin ayrılık, sendikaların kolektif temsil yetkisinin bulunmasıdır.

Devlet personeli sendikalarının karşılaştıkları önemli güçlüklerden bir diğeri de sendika yöneticilerinin yasal güvenceye sahip bulunmamalarıdır. Bilindiği gibi, 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu, üyeliği ortadan kaldıran nedenler arasında, kurum yönetim organlarınca kanunların verdiği yetki içerisinde alınmış ve kesinleşmiş idarî kararları da saymaktadır. Sendikaların üyelerinin ortak hak ve çıkarlarının korunması için faa-

(Devamı Sayfa 3'de)

TÖS ve İlksen'in birleşmeleri için çalışılıyor

Öğrendiğimize göre TÖS ve İlksen'in birleşme koşullarını saptamak ve birleşme olanaklarını araştırmak amacıyla 6 - 7 Ağustos 1970 tarihlerinde, Ankara'da eşit sayıda TÖS ve İlk-Sen temsilcilerinin katılacakları ortak bir kurultay toplanmıştır. TÖS ve İlk-Sen'in ortak kurultayında, devrimci öğretmen sendikalarının kendi bağımsızlıklarını bir ölçüde koruyacakları sendikalar birliğinin örgüt biçimi araştırılacak, TÜTÖS gibi kademe sendikacılığını savunan İlk-Sen'in savıyle tüm öğretmenlerin bir sendikada toplanması görüşünü savunan TÖS'ün savı tartışılacaktır. Ortak kurultayda alınacak kararlar bağlayıcı kararlar olmıyacaktır. Kararların bağlayıcı ve geçerli olması için TÖS ve İlk-Sen'in Genel Kurullarınca onaylanması gerekmektedir. TÜTÖS ortak kurultayda gözlemci bulunduracaktır.

Büyük Şehirlerdeki Yüksek Öğretmen Okulları kapatılıyor

Ankara, İzmir ve İstanbul'da bulunan Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılacağını, bu okullara devam etmekte olan öğrencilerin de çeşitli fakültelere dağıtılacağını öğrenmiş bulunuyoruz. Genellikle ilköğretmen okullarının son sınıf öğrencileri arasından bir eleme sınavı sonunda seçilenler, 1 yıl hazırlık yaptıktan sonra üniversite giriş sınavında başarı gösterdikleri takdirde Yüksek Öğretmen Okullarına alınmaktadırlar. Ancak Millî Eğitim Bakanlığınca ilgililere gönderilen 4 Temmuz 1970 tarih ve 513/1-1130 sayılı yazı ile bu yıl Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıflarına ilköğretmen okullarından öğrenci alınmıyacağı bildirilmiştir. İlköğretmen okullarına, sanat ve yapı enstitülerine olduğu gibi genellikle fakir halk çocukları devam etmektedir.

(Devamı Sayfa 3'de)

Teknisyen Okulları için 13,5 milyon dolar kredi alınacak

Sanat ve Yapı Enstitüleriyle Teknisyen Okullarının atelye ve laboratuvar donatımı için Dünya Bankasının Türkiye'ye 13,5 milyon dolarlık kredi vereceğini Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerinden öğrenmiş bulunuyoruz. Bu krediyle yurt içinde yapılamıyan bazı makinelerin ve özellikle yapı laboratuvarı donatımının Amerika ve Batı Avrupa ül-

(Devamı Sayfa 3'de)

Tütös Merkez Yönetim Kurulu toplandı

TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulu, anatüzüğün 15. maddesine göre 2. dönem 3. olağan toplantısı 18 Temmuz 1970 Cumartesi günü, Ankara'da, Sendika Genel Merkezinde yapmıştır. Toplantıda, ilk önce, Merkez Yürütme Kurulu adına Genel Başkan Mehmet Emin Zorkun tarafından Merkez Yönetim Kuruluna sunulan 3 aylık çalışma raporuyla Merkez Denetleme Kurulu raporu görüşülerek kabul edilmiştir. Daha sonra "YATILI OKULLARDA GECE NÖBETİ", "YÜKSEK TEKNİK ÖĞRETMEN OKULU KURULUŞ KANUNU TASARISININ BİR AN ÖNCE PARLÂMENTODAN GEÇMESİ" için alınacak tedbirlerle yapılacak çalışmalar üzerinde durulmuş ve gerekli kararlar alınmıştır.

Tütös üyesi öğretmenler toplandı

Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığınca Ankara'da düzenlenen seminerlere katılan TÜTÖS üyesi Teknik Öğretmenler 22 Temmuz 1970 çarşamba günü, saat 15.00'de AKALIN Pasta Salonunda bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda TÜTÖS yöneticileriyle tanışan Teknik Öğretmenler, TÜTÖS Genel Saymanı Recaî Yalçıntepe'nin yapılmış ve yapılmakta olan sendikal çalışmalara ilişkin açıklamalarından sonra söz alarak çeşitli meslekî ve sosyal sorunlarımızı dile getirmişlerdir. Saat 18.30'da son bulan tonlantı samimî bir hava içinde geçmiştir.

Personel Kanununun mali külfeti 5,5 milyar lira

Personel Kanununun bütçeye yükleyeceği malî külfetin hesabında bir yanlışlık yapıldığı rivayetleri son zamanlarda ortaklıkta dolaşmaktadır. Söylentilere göre, Personel Kanununun malî külfeti 2,5 milyar lira olarak tesbit edilmiş ancak asıl külfetin 5,5 milyar lira olduğu sonradan anlaşılmıştır. Özellikle Bütçe ve Plân Komisyonunda Personel Kanunu Tasarısının uğradığı değişiklikler bir takım yeni ödeme kapıları açmış zaten yanlış hesap edilen miktarla gerçek ödeme miktarı arasındaki farka ilave edilince finansman açığı büsbütün büyümüştür. Mecliste katsayının 7 olarak tesbit edilen maddesinin Personel Kanunu tasarısından Kadro Kanununda sonra, Bütçe Kanununa ek bir kanun tasarısıyle getirileceği gerekçesiyle çıkarılması buna bağlanmaktadır. Ortada görünen gerçek dengeli ve doğru bir hesabın yapılamadığıdır. Bu yanlış hesabın

(Devamı Sayfa 3'de)

GÖRÜŞLER

Çağdaş eğitime doğru

Zülfikâr ASLAN

Ne çekerse insan öz huyundan çekermiş, inatçı adam sevilmezmiş. Yarımını gören, basiret sahibi kişiler mutlu olurmuş.

Devletlerde de bu böyleymiş. Kimisi kalkınmak için, eğitime önem vermiş. Günün geçerli düzenine erişmek için, modern eğitim verilerini benimsemiş. İlkelerini rehber edinmiş. Ve de tarihten örnek almış, amacına ulaşmış. Artık yenilmeyen devdir O! Süper devlettir.

Ne var ki alıştığı hareketin kötü olduğunu bilen bazı kişiler bile kolayca onu terkedemez. Tutucudur, gelenekçidir onlar. Oysa devrim niteliğinde yeni bir metot ya da uygulama, bu tutucu ve inatçı kişilerin çoğunlukta olduğu devrece rahatlıkla tatbik edilemez.

Eğitimde de bu böyledir. Bir zaman pragmatist felsefe ekolüne inanmış pedagoklar, koca Amerika'yı bu araya oturtup, eğitimde beklenen reformu yaparak, piyasanın istediği paralelde okulları yönetmişlerdi Batıda da gerçek değerini o tarihten itibaren bulmuştu. Çevrenin eylemi ve okul ikilisi ayrılmaz bir bütündü. Aynı paralelde ve aynı hızdaydılar. Yoksa bizdeki gibi okul, çevreden on yıl geride kalmamıştı.

Asıl diyeceğim şudur: Teknik Öğretim, içine kapanmış, kendi öğretim basamağında saymamalı. O, genel öğretimde iş eğitiminin rehberisidir. O, kapılarını halka ve sanayie açan gerçek halk eğitimi merkezidir. O, araştırma ve bilimsel yönde derinlemesine giden çevrenin kültür merkezidir. Yoksa birkaç öğrenciyle uğraşan, soyut ve basit bir eğitim faaliyeti değildir, Teknik Öğretim.

Bugün işin eğitimdeki önemini kavrayan genel öğretim, milyonları harcayarak okullarını İş - Ders araçlarıyla donatmak ister. Konularını iş eğitimi aracılığı ile uygulamak ister. Metodunu deneyli ve Yaparak - Yaşamayı gerektiren bir ortam içerisinde kullanmak ister. Bütün bu istemleri eyleme aktaracak, öncelikle okullarında elaman ister.

Yüz bini aşkın öğretmeni tekrar klâsik okullara taşıyıp, çağdaş eğitim ilkelerini kavratacak, uzun bir yetiştirmeye tabi tutmak elbette imkânsızdır. Öğretmeni iş başında yetiştirmek, bu isimde büro kurmakla tamamlanmaz bu iş. Sadece sınıfa araç, işliğe alet taşımakla da amaca ulaşılamaz. Eylem gerek, iş gerek. Aleti kullanacak ellere maharet vermek gerek. Kısaca öğretmene bu yöne rehber yapmak

(Devamı Sayfa 3'de)

EPİKTETOS'UN KANDİLİ

Epiktetos Miladi I. Yüzyılda Hiyerapolis'te yaşamış bir bilgedir. Özgürlüğü savunduğu için uzun yaşantısı çilelerle doludur. Gecelerini ışıtan ve iki bin yılın ötesinde hâlâ sönmeyen kandilini yazımızın başlığına sembol olarak koyduk.

Görüntüler yeterince net değilse, kusuru ışıkta değil karanlıkta aramalıdır.

Ayinesi iştir kişinin.

Devlet Plânlama Teşkilâtının "Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri" adlı bir araştırma yayınından, Teknik Öğretmi dolaylı ya da dolaysız olarak ilgilendiren, bazı pasajlar aşağıda özetlenmiştir. Otuz yıllık bir üretimci eğitim edebiyatından sonra işte en kanıtlayıcı belgelerle ortaya çıkan sonuç :

"Sanat okullarına rağbet çok düşüktür. Köyde erkekler için açılan kurslardan Kuran kursları (%3,6), marangozluk - demircilik kursları (% 2,7), el sanatları (% 1,8) dir. Köylere giden yaygın eğitim ve çeşitli kursların gerek millî geliri artırmak bakımından sağladıkları ekonomik yarar, gerek köyün kalkınması yönünden getirdiği teknolojik yenilik önemsizdir. Kadın kurslarında kazanılan maharet genellikle çeyiz hazırlama ve prestiş niteliğindedir."

Bunların dışında köylerde tarımsal gelir, şehirlere göç, borçlanma, beslenme, sağlık, üfürükçülük, mevsimlik boş zamanlar... gibi konularda öyle rakamlar verilmektedir ki, birbirilerinden umut kırıcı.

D.P. Teşkilâtının ve D. İ. Enstitüsünün başlıca resmî araştırmaları, çalışmalara ışık tutmak üzere, Şb. Müdürleri seviyesine kadar bütün yöneticilere ücretsiz olarak muntazaman gönderilir. Ve çoğunlukla okunmadan yine muntazaman rafa kaldırılır.

Bu tutum bize bir tedbiri hatırlattı : Yeni Personel Kanununda bir üst derecelere çıkabilmeleri için yöneticiler resmî istatistiklerden yapılacak bir sınavı başarmakla yükümlü tutulsalar.

Bakın o zaman hâli pürmelâlimizi nasıl temâşa eylerler de, ona göre bir güzel amel ederler...

NİZAMSEVERLER :
TEKNİK ÖĞRETMEN GAZETESİ'nin

Haziran sayısında Yönetim Kurulunun bir DUYURU'su yeraltıydı. Bu duyuruda çalışmalarını öğen (Hangi çalışmalar olduğunu anlıyamadık) mektup, telgraf ve telefon sahiplerine teşekkür ediliyor, eğriye eğri, doğruya doğru denileceği belirtiliyordu.

Sevindik. Elbet de böyle olmalı. Hatta, selvi gibi ara sıra eğrilip doğruluyorsa bile ona da eğri denilmeli, doğrusu minare gibi olmalıydı. Yalnız, aynı duyurunun altında NİZAMSEVER çalışmalara devam edileceği de söyleniyordu. Bir yanılgıya düşmeyelim diye sözlüğe baktık. Nizam sözcüğünün tam karşılığı düzen... Anlamı da, "Bir takım şeylere amaca göre verilen kurallı durum".

Şimdi buraya gelince iş biraz karışıyor. Biz diyoruz ki, Türkiye'de eğitim ve onun bir kolu olan Teknik Öğretim düzeni bozuktur. Amacına göre verilmiş kuralların değişmesi gerekir. Nizamsever dostlarımız da sanırız bu gerçeği kabullenmekte. Zira son aylarda yaptıkları sert eleştiriler bunu göstermekte. Peki, hem nizamsever yani düzensever olmak ve hem de onu kıyasıya yermek eğriye eğri prensibi ile çelişmiyor mu?..

Bu nizamseverlik biraz daha açıklansa da, biz de doğruya eğri, eğriye doğru demekten kurtulsak!..

YETENEĞE DAİR :

TÜTÖS'ün geçen sayısında yayınlandığına göre, Mes. ve Tek. Öğretimde genel müdürlük sayısı altıya indirilecekmiş. Topun ağzında da galiba İnsancıllı Eğitimi Genel Müdürlüğü varmış.

Olsun. Zaten kurulduğu günden beri gerçek amacını bir türlü kavrıyamayıp, iş yerlerindeki hizmet içi eğitimini koordine etmek yerine, ciddî hiçbir araştırmaya dayalı olmayan berberlik, kasaplık, mankenlik... gibi konularda parça bölük aktarma kurslarla durumu (!) idare etmekteydi.

Fakat Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek gerek. Soyut bir takım kavramlarla koskoca bir değirmenin çarkını yıllarca böylesine doluya (!) döndürebilmek az başarı olmasa gerek...

BİR ANININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ :

Bundan oniki yıl kadar önce Vatan Gazetesi'nde yazmış olduğumuz bir eleştiriden ötürü, şimdiki genel müdürlerden birisinin şu sitemine hedef olmuştuk : "Sizler yazar çizersiniz. Ama, gel şu işi yap deyince kıvıramazsınız. Meselâ bir zamanlar benim yanıma (.....) vermişlerdi, doğru dürüst bir resmî yazıyı kaleme alamadı. Yol verdik gitti."

Adı geçen kişi, eğitim sistemimizde köklü fikirleri olan ve sayısız eserleri bazı dillerine çevrilmiş bir yazardı.

Sonraları bu konu üzerinde çok düşündüm. Doğunun katılaşmış bürokrasisinde yetki alanlar örgütü daha iyiye ve ileriye götürme çabasını hoş görmemekteydi. Günlük evrakçılığın dar kalıplarını aşan girişimler onları tedirgin ediyordu. Aradıkları "Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım" Osmanlı anlayışını benimsemiş Üsküdarlı kâtip tipleri idi.
Üsküdarlı kâkip tipleri idi.

— Efendim, üst kademeden şöyle bir istek var. Ben inceledim, plânın falan hükmü ile çelişmekte. Esasen geçen toplantımızda da prensip kararımız var. Olumsuz mütalaâ versek ve direnşek..

Olmaz oğlum Mehmet
Hay canına rahmet
Topla tasını tarağını
Verdin bana çok zahmet.

— Efendim, şöyle bir talep var. Maiûmları üzre özel telefon emrini de nazârı itibâre alarak, bendeniz bir çıkar yol aradım. Herne kadar daha önce şey demişsek de, şimdilik istisnai olarak şey yapalım diyorum. İlerde gerekirse yine şey yaparız..

Eferim oğlum Ahmet
Sende var bir keramet
Yüzümü ak çıkardın
Aynı minval devam et.

HABERLER ... HABERLER ... HABERLER

DUYURU

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesinin 22 Haziran 1970 tarih ve 10238/10121 sayılı kararıyle Teknik Öğretmen Abdürrahim İlgen tarafından hazırlanan ELEKTRO TEKNİK adlı kitap Sanat Enstitüleri elektrikçilik bölümü 2. sınıflar için yardımcı ders kitabı olarak kabul edilmiştir. Talim ve Terbiye Dairesinin 22 Haziran 1970 tarih ve 10238/10121 sayılı kararı Tebliğler Dergisinin 6 Temmuz 1970 tarihli 1614 sayısında yayınlanmıştır.

Sipariş Şartları ve İsteme Adresi :

1) **Kitap ödemeli olarak gönderilir.**
2) **Kitabın fiatı 12.5 TL.dır.**
3) **Kooperatiflere ve kitapçılara 30 adetten fazla sipârişler için posta ücreti hariç 10 TL. dan gönderilir.**
4) **Kitap "Abdürrahim İlgen Sanat Enstitüsü Öğ. Konya" ardesinden istenilmelidir.**

E. Bakanlığı üst kademelerinde değişiklik var

Güvenilir kaynaklardan edinilen bilgilere göre Millî Eğitim Bakanlığı üst kademelerinde önümüzdeki günlerde büyük değişiklikler yapılacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı Başmüsteşarı Ferit Saner'in emekliye ayrılacağı ve Özlük İşleri Genel Müdürü Emin Çakıroğlu ile Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğüne Tarık Asal'ın görevlerinden alındıkları bildirilmektedir. Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne Kâzım Eke'nin, Özel Okullar Genel Müdürlüğüne Yavuz Konolu'nun, Din Eğitimi Genel Müdürlüğüne Şerif Yener'in, Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığını da Teftiş Kurulu Başkanı Ali Ölmezoğlu'nun getirilecekleri öğrenilmiştir. Ayrıca Talim ve Terbiye Dairesi Başkanı Zekâi Baloğlu'nun ayni daire üyeliğine, Talim ve Terbiye Dairesi üyesi Saip Develi'nin de Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine atandıkları haber verilmektedir.

İsmet Danış kâlp kirizi geçirdi

TÜTÖS'ün kurucularından, Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü Şube Müdürü İsmet Danış, evinde bir kalp krizi geçirmiş ve Gülhane Hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır. Durumu günden güne iyileşen İsmet Danış'a gazetemiz geçmiş olsun der acil şifalar diler.

İnşaat mühedisleri

Özel yüksek okullarda ders alamıyacaklar

Özel yüksek okulların millî eğitimimizi için için kemirerek yozlaştırdığı son yıllarda Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu ve Devlet Plânlama Teşkilâtının düzenlemiş oldukları raporlarda ayrıntılı olarak açıklanmıştı. Özel yüksek okulların bir eğitim kurumu olmaktan çok kâr ve çıkar anlayışına dayalı birer ticarethane olması İnşaat Mühendisleri Odasını harekete geçirmiş ve İnşaat Mühendisleri Odasının 15. Genel Kurul toplantısında oybirliğiyle İnşaat Mühendislerinin özel yüksek okullarda ders almamaları, özel okullarda ders almakta devam eden inşaat mühendislerinin de odadan ihraç edilmeleri kararlaştırılmıştır. Üniversiteye giremeyen lise mezunlarının sırtından her yıl milyonlar kazanan özel okul ağalarını önümüzdeki öğretim yılında güç durumda bırakacak olan bu karar kamu oyunca olumlu karşılanmıştır.

EVLENENLER

GÖNÜL ŞAHİN İLE GÜLTEKİN KURDOĞLU EVLENDİLER

TÜTÖS Merkez Denetleme Kurulu üyesi Gönül Şahin ile TÜTÖS Genel Sekreteri Gültekin Kurdoğlu 19 Temmuz 1970 pazar günü, saat 20.30'da, Ankara'da, ASTORİA Düğün Salonunda düzenlenen nikâh töreniyle evlenmişlerdir. Nikâhta Gönül Şahin'in tanıklığını Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarı Âkif Tuncel Gültekin Kurdoğlu'nun tanıklığını da Osman Atillâ yapmışlardır. Nikâhtan sonra yapılan düğünde davetliler geç saatlere kadar eğlenmişlerdir. Gazetemiz genç evlilere mutluluklar diler.

★

SÜHEYLA KARBAN
i l e
Teknik Öğretmen
MEHMET GÜRSES
evlendiler.
BOLU 4 Temmuz 1970

★

YILMAZ ERASLAN
i l e
Teknik Öğretmen
AHMET ARSLAN
evlendiler.
20 Haziran 1970

★

İki tayin

IV. Akşam Sanat Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı Kemâl Yılmaz, Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Etüt ve Plânlama Dairesince Rehberlik Uzmanı olarak atanmıştır.

Öte yandan Film - Radyo, Televizyonla Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı Ertuğrul Teber, Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma - Geliştirme ve Değerlendirme Dairesine uzman olarak atanmıştır.

TÜTÖS, Zonguldak Şube Başkanlığına M. Gümüş Seçildi

TÜTÖS Zonguldak Şubesi olağanüstü Genel Kurul toplantısı 13 Haziran 1970 Cumartesi günü yapılmış, askere gitmek için görevinden ayrılan Zekeriya Evkuran'ın yerine Şube Başkanlığına Mehmet Gümüş seçilmiştir. Şube Yönetim Kurulu üyeliklerine Mehmet Güler, Nazikâr Yıldırım, Emin Yanık ve Faik Yılmaz'ın seçildikleri olağanüstü Genel Kurul toulantısında söz alan Teknik Öğretmenler TÜTÖS'ün gelişmesi ve güçlenmesi için alınması gereklî tedbirler üzerinde durmuşlardır. Gazetemiz TÜTÖS Zonguldak Şube Başkanlığına seçilen Mehmet Gümüş ve arkadaşlarına yapacakları çalışmalarda başarılar diler.

Tütös, Genç Teknik Öğretmenler için toplandı düzenledi

TÜTÖS Ankara Şubesi, 1969 - 1970 öğretim yılı sonunda Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olarak eğitim ordusuna katılan GENÇ TEKNİK ÖĞRETMENLER için Ankara Otelcilik Okulu salonunda, 28 Temmuz 1970 salı günü saat 18.30'da bir toplantı düzenlemiştir. Toplantıyı bir konuşma ile açan TÜTÖS Ankara Şubesi Başkanı Özcan Tuna toplantının amacını açıklamış ve eğitim ordusuna katılan Genç Teknik Öğretmenlere yeni başlayan meslek yaşamlarında başarılar dilemiştir. Daha sonra söz alan TÜTÖS Genel Başkanı Mehmet Emin Zorkun TÜTÖS'ün amaçlarını anlatmıştır. Saat 20.30'a kadar devam eden toplantıda ayrıca Teknik Öğretmenlerin ortak mesleki sorunları üzerinde de durulmuştur.

Meslek Eğitim Merkezine yeni bina yapılıyor

Kurulduğu günden beri Makine - Kimya tipi barakalarda faaliyet gösteren Meslekî Eğitim Merkezi için yeni bir bina yapılması kararlaştırılmış ve bina 2 milyon liraya ihale edilmiştir. İnşaat hızla ilerlemektedir. Verilen bilgiye göre binanın ulaşım bakımından daha elverişli bir yerde inşa edilmesi maksadıyle yapılan uyarmalara ilgililer önem vermemişler ve binanın Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunun gelişme alanı içinde inşa edilmesinde ısrar etmişlerdir. Meslekî Eğitim Merkezinin yeni binasının ulaşım bakımından uygun olmayan bir alanda inşa edilmesinin öğrenci bulmakta bir takım güçlüklere karşılaşılmasına yol açacağı da ayrıca bazı sorumlu kimseler tarafından ifade edilmektedir.

Tütös Merkez Yürütme Kurulu Faaliyet Raporu

(Baştarafı Sayfa 4'de)

yollarını açacaktır. TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu işte bu nedenle teknik personelin "Personel Kanunu" kapsamına alınmamasını savunmuş, iktisadî kamu kuruluşlarında çalışan teknik personeli temsil eden meslekî ve sendikal kuruluşlarla birlikte ortak eyleme girmiştir. İlk kez 30 Mayıs 1970 Cumartesi günü, Ankara'da Selim Sırrı Tarcan Spor Sayonunda Mühendis Odaları, Mimarlar Odası, TÜTÖS, Teksen ve diğer meslekî kuruluşların düzenledikleri forumda "2 günlük boykot" kararı alınmış ve bu karar 1 Haziran 1970 Pazartesi günü uygulama alanına sokulmuştur. "2 günlük boykottan" olumlu sonuç alınamamıştır. Bunun üzerine 26 Haziran 1970 Cuma günü, gene Ankara'da, Selim Sırrı Tarcan Spor Salonunda Mühendisler Odaları, Mimarlar Odası, TÜTÖS, Türkiye Teknikerler Sendikası, Tek-sen ve diğer mesleki kuruluşlar tarafından "Teknik Personel Direniş Forumu" düzenlenmiştir. "Teknik Personel Direniş Forumuna" katılanlar "Teknik elemanların Personel Kanunu kapsamına alınmış olmasını protesto etmek maksadiyle 3 günlük boykot yapılmasını ve boykota katılacak herhangi bir teknik eleman hakkında cezaî bir işlem uygulandığı takdirde yeniden eyleme geçilmesini" kararlaştırmışlardır. 3 günlük boykot 6 Temmuz 1970 Pazartesi günü saat 09.00'da başlamış, 8 Temmuz 1970 Perşembe günü saat 18.00'. de son bulmuştur. Bazı Odaların tutum ve davranışları yüzünden, üzülerek belirtmek isteriz ki, meselenin esası kamuoyuna gerektiği biçimde yansıtılamamıştır. Özellikle Müsteşarlık, Genel Müdürlük ve Daire Başkanlığı gibi yerleri işgal eden Yüksek Mühendis ve Mühendisler koltuklarını kaybedebilecekleri endişesiyle teknik personelin 931 sayılı İş Kanunu kapsamına alınması görüşüne karşı çıkmışlardır. Bu arada hem işçilerin ve hem de Devlet Memurlarının sosyal güvenlik haklarından teknik personelin yararlandırılmasını isteyen açıkgözler, onlara bu hakları sağlayabilecek yeni bir "Teknik Personel Kanunu" tasarısının hazırlanmasını bile istemişlerdir. Bütün bu olaylar gerçekten Makine Mühendisleri Odası Başkanı, başkanlık görevinden ayrılmış Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdür Muavinliğine atanmıştır. Sözün kısası teknik personelin haklı mücadelesi bazı kimseler ve kuruluşlar tarafından yozlaştırılarak "YOĞURDUN KAYMAĞINI YEMEK" mücadelesi haline getirilmek istenmiştir. Amaca götüren yol uzun ve çok engebelidir. Bu nedenle uyanık bulunmak ve meselenin esasını kamuoyuna iyi yansıtmak zorunluğu vardır.

4) Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu:

Bilindiği gibi Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısını incelemek ve değiştirilmesi gereken maddelerine değğin görüşlerini bildirmek maksadiyle Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu tarafından Uşak AP Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun başkanlığında Çankırı CHP Milletvekili Nuri Çelik Yazıcıoğlu ve Kocaeli AP Milletvekili Sabri Yahşi'den oluşan 3 kişilik bir ALT KOMİSYON kurulmuştu. Alt Komisyonun 28 Mayıs 1970 traihinde yapılan ilk toplantısında Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarı, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, TÜTÖS, T.Ö.O.B.D., E.T.Y.Ö.O.S., Mühendisler Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Türkiye İşverenler Sendikası temsilcileriyle İzmir AP Milletvekili Mustafa Akan ve Zonguldak AP Milletvekili Cahit Karakaş hazır bulunmuşlar ve görüşlerini bildirmişlerdi. Alt Komisyonun 8 Haziran 1970 ve 13 Haziran 1970 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılara Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarıyle daire müdürlerinin katıldıklarını ve ilk toplantıda çeşitli sendikal ve meslekî kuruluşların temsilcilerinin öne sürdükleri görüşlerin değerlendirilmesinin yapıldığını 13 Haziran 1970 tarihinde Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu Başkanlığına sunulan Alt Komisyonun raporundan öğrenmiş bulunuyoruz. TÜTÖS'ün daha önce T.Ö.O.B.D. ve E.T.Y.Ö.O.S. ile birlikte hazırlayarak Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu Başkan ve üyeleriyle Millî Eğitim Bakanına sunmuş olduğu değişiklik önerilerinin hiçbirine üzülerek belirtmek isteriz ki, Alt Komisyon raporunda yer verilmemiştir. Alt Komisyonun raporunda "Yüksek Teknik Öğretmen Okulunun bilimsel özerkliğe sahip bir yüksek öğretim kurumu" olarak tanımlanmasına karşı çıkılmış, "yönetmeliğine göre belirli koşulları yerine getiren Teknik Öğretmenlerden, programları Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan en az 1 yıllık bir öğrenime tabi tutularak Mühendis - Öğretmen hak ve yetkisini" kazanacakların endüstri alanında mühendislik hizmetleri yapabilmeleri için tayin edilecekleri okullarda 7 öğretim yılı öğretmenlik yapmaları şart koşulmuştur. Yüksek Okullarda okul müdürünün ve bölüm başkanlarının seçimle iş başına gelmeleri, öğrencilerin de okul genel kurulunda, yönetim ve yürütme organlarında temsilci bulundurarak yönetime etkin biçimde katılmaları bir zorunluktur. Son iki yılda Batı Avrupa Ülkelerinde ve yurdumuzda geçen olaylar, öğrencilerin başlattıkları hareketler ve giriştikleri eylemler, tüm yüksek öğretim kurumlarında öğrencilerin etkin biçimde yönetime katılmalarının gerekliliğini kamuoyuna yeterince açıklamış bulunmaktadır. Alt Komisyonun raporunda, Yüksek Teknik Öğretmen Okulunun yönetim ve yürütme organlarında öğrencilerin temsilci bulundurarak yönetime katılmalarına karşı çıkılmakla kalınmamış ayrıca okul müdürüyle bölüm başkanlarının seçimle işbaşına gelmeleri de engellenmiştir. Yüksek Okul Disiplin Yönetmeliğinde yer alması gereken yasaklamalara, Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısında yer verilerek öğrencilerin demokratik direnme hakları da kısıtlanmak istenmiştir. Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısının parlâmentoya sevkedilmesinden bu yana bir takım karanlık işler çevrilmektedir. Toplantılar düzenleniyor. Görüşmeler yapılıyor. Düzenlenen toplantılarda alınan kararların alt toplantıya katılan yetkili ve sorumlu kişiler tarafından imzalanıyor. Sonra bu kararları yadsıyan bazı girişimlere tanık oluyoruz. Fikir namusuna ve her şeyden önce kendi kişiliğimize saygılı olmasını öğrenmeliyiz. Teknik Öğretmenler topluluğu aldatılmamalı, iki yüzlü ve çıkarcı kişilerin çevreyi bulandırmasına izin verilmemelidir. Günlük olayların akışına, yöneticilerin kişisel eğilimlerine göre köklü bir yüksek öğretim kurumunun kuruluş kanunu tasarısında değişiklikler yapılmamalıdır. Bu arada daha uzun süre Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısının Teknik Öğretmenleri bir oyalama ve bir aldatma aracı olarak kullanılmasından çekindiğimizi de özellikle belirtmek isteriz. TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu bütün bu olanları gözönünde bulundurarak Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Kuruluş Kanununa ilişkin çalışmalarını sürdürecek ve E.T.Y.Ö. Okulunun, gerçek anlamda bir yüksek öğretim kurumu kimliğine kavuşması için mücadele edecektir.

5) Yatılı okullarda gece nöbeti:

Son 1 yıl içinde, TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulunun üzerinde önemle durduğu ve çözülemeğe çalıştığı önemli sorunlardan biri de "YATILI OKULLARDA GECE NÖBETİNİN" kaldırılması sorunu olmuştur.

Bazı Sanat ve -Yapı Enstitülerinde, bilindiği gibi parasız - yatılı öğrenciler bulunmaktadır. TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu, parasız - yatılı öğrencilerin bütçe olanaklarına göre demografik gelişmeleri yansıtan oranda artırılmasını istemekte, kendi yaşamlarını gerçekten çok ağır iktisadî koşullar altında sürdüren fakir halk çocuklarının hiç değilse okuyarak birer endüstriyel meslek edinmelerini gerekli görmektedir. Ancak bu arada hemen belirtelim ki, parasız - yatılı öğrenciler bulunan sanat ve yapı enstitülerinde gece nöbeti tutan öğretmenlerin durumu Millî Eğitim Bakanlığının bu konu üzerine hiç vakit geçirmeden eğilmesini gerektirecek kadar önemlidir. Bir defa parasız - yatılı öğrencilerin bulundukları sanat ve yapı enstitülerinde ücretsiz gece nöbeti tutturulması, Anayasa'nın 42. maddesinin yasakladığı angaryanın öğremenlere yüklenmesi anlamına gelmektedir. Öğretmenin temel görevi, çalışma saatleri, görev yeri ve ücretli dersleri belirtilmiştir. TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulunun Hukuk Danışmanı Avukat Yekta Güngör Özden'e yaptırdığı incelemeler gece nöbeti tutan öğretmenlere, yapılan hizmet karşılığı belirli bir ücret ödenmesini bu olmadığı takdirde de gece nöbetinin kaldırılması gerektiğini ortaya koymuş bulunmaktadır.

1838 sayılı Maarif Vekâleti Tarafından İdare Edilecek Mektep Pansiyonları Kanununun 2005 sayılı Kanunla değiştirilen 1. maddesinde "Liseler ve Ortaokullarla yüksek ve mesleki okullara alınacak ücretli - yatılı öğrenciler için bu okullarda ya da bunlara ek olarak pansiyonlar kurulur. Bu pansiyonların yönetim metotları bir yönetmelikle tayin edilir." ve 3. maddesinde de "Her pansiyonun idaresi, bağlı bulunduğu okulun müdürüne mevdudur. Pansiyonlarda idarî vazife ile gece vazifesi alan müdür ve öğretmenlere pansiyon gelirinden ayrıca ücret verilir." denilmektedir. 1867 sayılı Sanat ve Yapı ki Kanunla 2765 sayılı Kanunda bu konuda bir açıklık yoktur. Yürürlükte bulunan yasaları farklı yorumlamaktan doğan ve birbiriyle çelişen uygulamalar, sanat ve yapı enstitüsü öğretmenleriyle ortaokul, lise ve öğretmen okulu öğretmenleri arasında ayrıcalıklar yaratmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı farklı uygulamalara ortaokul, lise ve öğretmen okullarında parasız - yatılı öğrencilerin okul içinde ya da okul dışında kurulan pansiyonlarda kalmaları gerekçe olarak göstermektedir. Oysa parasız - yatılı sanat ve yapı enstitüsü öğrencileri de okul içinde kurulan pansiyonlarda kalmakta fakat bu pansiyonlara, ayrıcalıklar yaratmak düşüncesiyle her nedense pansiyon adı verilmemektedir. 1838 sayılı Kanunun 2005 sayılı Kanunla tadil edilen 1. maddesi açıktır ve meslekî okullara alınacak yatılı öğrenciler için bu okullara bağlı pansiyonlar kurulmasını öngörmektedir.

Sanat ve Yapı Enstitüleri Yönetmeliğinin yatılıkla ilgili maddelerinin değiştirilmesini ve 75. madde de yer alan "YATILI OKULLARDA NÖBET 24 SAATTİR." deyiminin yönetmelikten çıkarılmasını zorunlu bulmaktayız. Çünkü, sanat ve yapı enstitüleri yönetmeliğinin yatılılığa ilişkin maddeleri hem 1838 sayılı Kanunun 2005 sayılı kanunla değiştirilen 1. maddesiyle çelişmekte ve hem de öğretmenlerin hiçbir ücret almadan gece nöbeti tutması Anayasa'nın 42. maddesine aykırı düşmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığına yapılan müracaatlardan olumlu sonuç alınamamıştır. Bu durumda direnme hakkımızı kullanmaktan başka yapabileceğimiz hiçbir şey yoktur. Parasız - yatılı öğrencilerin bulundukları sanat ve yapı enstitülerinde görev yapan öğretmenlerin yasal direnme haklarını kullanmakta kararlı olduklarını da bu arada belirtmeyi yararlı bulmaktayız.

6) Turistik Yapı Kooperatifi:

Gerekli bütün işlemler tamamlandıktan sonra Anatüzüğümüzün 16. maddesinin (e) bendine göre "SINIRLI, SORUMLU TEKNİK ÖĞRETMENLER TURİSTİK YAPI KOOPERATİFİ" TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulunun 8 Mart 1970 tarih ve 3 sayılı kararıyle kuruldu. Turistik Yapı Kooperatifinin gelişmesi için TÜTÖS Gazetesinde yapılan yayınlar etkili oldu. Yaz tatilinden sonra TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu, Teknik Öğretmenleri Turistik Yapı Kooperatifine ortak yapabilmek için bir kampanya açacaktır. Ancak bu konuda başarı sağlamanın büyük ölçüde Şube ve Temsilciliklerin çalışmalarına bağlı olduğu da unutulmamalıdır. TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulunun 18 Temmuz 1970 tarihli toplantısında Turistik Yapı Kooperatifinin gelişmesi ve Teknik öğretmenlere benimsetilebilmesi için alınması zorunlu tedbirler üzerinde durmanın faydalı olduğu inancındayız. Çünkü TURİSTİK YAPI KOOPERATİFİNİN başarıya ulaşması bundan sonra bu gibi konularda yapılacak girişimlere destek olacaktır.

Durumu bilgilerinize sunarım.

Mehmet Emin ZORKUN
Genel Başkan

M.E. Bakanlığı Orta öğretim

(Baştarafı Sayfa 1'de)

a) Yüksek Öğretime hazırlamak,
b) Yüksek öğretim ve mesleğe hazırlamak,
c) Hayata ve mesleğe hazırlamak.

Millî Eğitim Bakanı Orhan Oğuz bu konuya değin açıklamalarını şu sözlerle tamamlamıştır: "Bu görevlerin yapılmasına imkân veren çeşitli programlar geliştirilmektedir. Bu programlar şartları ve imkânları müsait olan her okulda uygulanacaktır. Böylece öğrenciler başarılarına göre çeşitli programlara yöneltilecekler ve okullar genellikle başarısız öğrencileri eleyen kurumlar olmaktan çıkarılacaklardır. Okullar öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yüksek öğretime ya da toplumun ihtiyaç duyduğu iş ve meslek alanlarına yönelten eğitim kurumları haline getirileceklerdir. Yapılmakta olan çalışmaların sonuçları, gerekçeleriyle birlikte 28 Eylül - 3 Ekim tarihlerinde toplanacak olan 8. Millî Eğitim Şûrasının incelenmesine sunulacaktır."

Büyük şehir

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ler. Millî Eğitim Bakanlığınca Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılmasına karar verilmiş olmasının asıl nedeni fakir halk çocuklarının bu okulların aracılığıyle yüksek öğrenim yapmalarının egemen sınıfların çıkarlarına aykırı bulunmasıdır. Millî Eğitim Bakanlığının Yüksek Öğretmen Okullarını kapatma kararı devrimci çevrelerde hayret ve tepkiyle karşılanmıştır.

BAŞYAZI

(Baştarafı Sayfa 1'de)

liyette bulunmaları aslında kamu hizmeti görevlilerinin idare karşısında bir çeşit yasal güvencesidir. Oysaki 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 9. maddesinin (b) bendi uyarınca kurum yönetim organlarının alacakları idarî kararlarla Devlet memurlarını sendika üyelik sıfatı ortadan kaldırılmaktadır. Bu, Devlet memurlarının sendikadan ayrılmalarını gerektirmekte ve güç koşullar altında bulundukları bir sırada sendikanın himayesinden yoksun kalmalarına yol açmaktadır.

Devlet personeli sendikalarının yönetim ve yürütme organlarında görev alan ve bir işveren durumunda olan idare karşısında üyelerin ortak hak ve çıkarlarını savunan sendika yöneticilerinin çevresinde estirilen düşmanlık havası giderek yoğunlaşmakta ve boğucu bir hal almaktadır. Sendika yöneticilerinin sendikal girişim ve faaliyetlerinden ötürü idareyle sık sık çatıştıkları da bilinen bir gerçektir. Sendikal girişim ve faaliyetlerinden ötürü idareyle çatışma durumunda kalan sendika yöneticilerini yasal güvenceye sahip kılmmaları Devlet memurlarına grev hakkının verilmesi kadar önemlidir. Devlet personel sendikacılığının gelişmesi, 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun Anayasanın özü ve sözüyle çelişen birçok maddelerinin değiştirilmesine bağlıdır. Bunun için Devlet personeli sendikaları, kısır çekişmeleri bir yana bırakarak her şeyden önce kendi bağımsızlıklarını bir ölçüde koruyabilecekleri sendika birlikleri kurmak zorundadırlar. Çünkü Devlet personeli sendikaları, bağımsızlıklarını bir ölçüde koruyabilecekleri sendika birlikleri içinde güçlerini birleştirerek ancak 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun değiştirilmesini engelleyen siyasal güçlere karşı etkili biçimde mücadele edebilirler.

Teknisyen için

(Baştarafı Sayfa 1'de)

kelerinden alınacağını bildiren yetkililer, önümüzdeki yıllarda, sanat ve yapı enstitüleri atelyelerinin makine ve avadanlık bakımından yeterli bir duruma getirileceğini, teknisyen okullarının da ihtiyaçlara cevap verebilen laboratuvarlara kavuşturulacağını açıklamışlardır.

Personel kanunu

(Baştarafı Sayfa 1'de)

cezasını, yaşamlarının son demlerini büyük güçlükler içinde geçiren emekliler çekeceğe benzemektedir. Emekli, dul ve yetimlere yapılacak zammın 1 yıl ileriye atılmak istenmesinin asıl nedeni Personel Kanununun malî külfetinin yanlış hesaplanmış olmasıdır.

GÖRÜŞLER

(Baştarafı Sayfa 1'de)

gerek. Kim yapacak bunları? Genel öğretimin yöneticisi mi? Denetîcisi mi? Hayır.

Acaba illerdeki Eğitim Araçları Merkezleri ne iş yapalar? Direkt ve dolaylı öğretici film mi gösterirler? Araç üreten birimlerin kepçeliğini mi yaparlar? Okullara ödünç ders aracı mı dağıtırlar? Belki buna benzer bir çok işler de yaparlar. Ama bence bunları, mesleksiz büro memurları da yapar. Asıl olan bu çağın zorunlu kıldığı ders araçlarının okullara yayılmasında, rehberlik edilmesidir. Bu, okullarda iş atelyeleri kurarak, bu atelyelerde öğretmenlerle birlikte basit araçlar yapmakla olur. Bu, fabrikasyon yapılan deneysel takım araçlarının uygulamasını, sınıf içinde ders işlemekle olur. Bu filmin, şeridin, levhanın ve radyonun öğretim tekniğini öğretmenlere yaparak göstermekle olur. Tüm bunların gerçekleştiği gün, Teknik Öğretim, genel öğretime rehberlikte görev ve ödevini yapmış, Teknik İşbirliğini sağlamış olur.

Gel gör ki, bu eğitim araçları Merkezleri, Teknikîn bu ünitesi, yurt eğitiminin hasretin çektiği eyleme bir türlü giremez. Yapıca cılız, personelce kifayetsiz, her yönüyle fakirdir. Kendinden beklenilen büyük hamleleri yapamayacak güçtedir. Biraz ilgi biraz gayret, biraz maddî bakımından el atmakla, bu kuruluşları beklenilen düzeye eriştirmek iş ten ten bile değildir. Çağın eğitimine doğru gidebilmemiz, okullarımızda piyasanın arzuladığı maharetli ve yapıcı kişiler yetiştirebilmemiz için, bu örgütleri rehberlik yönüyle anlamamız gerekir. Yüzlerce milyonu ders aracına yatırıp, okulların dolaplarına kilitlemeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Tütös Merkez Yürütme Kurulu Faaliyet Raporu

1) Giriş:

TÜTÖS, kurulduğu günden beri, yasaların sınırları içinde kalarak çalışmalarını yürütmüş, sendikal eylem ve girişimlerinde de yasaların verdiği olanaklardan yararlanmıştır.

TÜTÖS, 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalarını Kanununa göre kurulmuş bulunan kamu personeli sendikaların, demokratik parlâmenter düzende görevlerini yapabilmeleri için Devlet Memurlarına grev hakkının verilmesini istemektedir. TÜTÖS, sendika kurma ve grev haklarının biribirinden ayrılmaması gerektiği inancındadır. Sendikaların mücadele aracı grevdir. Bu nedenle TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu, Devlet Memurlarına grev hakkının verilmesi için yapılan mücadeleleri desteklemekte, çalışmalarında bu konuya öncelik ve ağırlık vermektedir.

Kişilerin ve küçük insan topluluklarının kendi kendilerine yettiği çağlar artık çok gerilerde kalmıştır. Bugün artık insanlık dünya ölçüsünde bir üretim ve tüketim toplumu olmak yoluna girmiştir. Bu nedenle Sosyal Hukuk Devleti ilkelerinin benimsediği ülkelerde sendikal anlamda örgütlenmiş meslek topluluklarına büyük görevler düşmektedir. Bu görevlerin en önemlisi hemen belirtelim ki, toplumsal amaçlara yönelmiş, halka dönük bir eğitim sistemini de içine alan bir ekonomi düzenin kurulmasına katkıda bulunmaktır. Endüstriyel ve tarımsal üretimini toplumun gereksinmelerine göre plânlandığı bir ekonomik düzeninde herkesin geçim ve yaşam güvenliğinin sağlanması esastır. Çalışanların Devlet ya da üretim araçlarını ellerinde bulunduran sınıflar tarafından sömürülmesinin önlenmesi emekle sermaye arasındaki optimal dengenin korunmasına bağlıdır. Parlâmenter demokrasilerde, sendikalar sadece mensuplarına çıkar sağlayan ticarî ortaklıklar olarak düşünülmemekte bir anlamda emekle sermaye arasındaki optimal dengenin korunmasının güvencesi sayılmaktadır. Kamu personeli sendikaları yöneticilerinin, işçi sendikalarının gelişme evrelerini, örgütlenme ve mücadele metotlarını iyi incelemeleri gerekir. Bugüne değin sendikal anlamda örgütlenmiş meslek topluluklarını sosyal güvenlik haklarına ve eylem özgürlüğüne büyük mücadeleler yapmadan kavuşmuşlardır. Parlâmenterleri araya koyarak, siyasal partilerin önde gelen yöneticilerini çeşitli kombinezonlara zorlayarak bazı hak ve ayrıcalıklara sahip olmak düşüncesi sendika yöneticilerini eylemsizliğin kucağına itmiştir. Sendikaların yönetim ve yürütme organlarında bulunanlar, temsil ettikleri topluluğun yeterli sosyal güvenlik haklarına kavuşmasını ve sendikal eylem özgürlüğünü bir ölçüde kısıtlayan yasaların yürürlükten kaldırılmasını istiyorlarsa bu yasaları korumaktan yana olan siyasal güçlere karşı mücadele etmeyi de göze almalıdırlar. TÖS ve İlk-Sen'in, geçen Aralık ayında başlattıkları 4 günlük öğretmen boykotu bu anlamda önemli bir mücadele ve direnme örneğidir. Bu boykotun amacı, şüphesiz 275, 624 ve 657 sayılı kanunların, Devlet Memurlarının grev yapmalarını yasaklayan maddelerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesini sağlamaktı. Yurt ölçüsünde büyük bir olay niteliği de kazanan 4 günlük öğretmen boykotu siyasal iktidarı baskılarına, bazı mesleki kuruluşların bölücü ve saldırgan davranışlarına rağmen başarıya ulaşmış ,politik çevreleri derinden etkilemişti. 4 günlük öğretmen boykotu, kim ne derse desin, yurdumuzda kamu personeli sendikacılığının gelişme çizgisi üzerinde geçilmiş çok önemli bir aşamadır. Boykot eyleminin, Anayasanın hak istemek için kabul ettiği demokratik bir direnme yolu olduğu ilk kez 4 günlük öğretmen boykotuyla siyasal partilerin sorumlularına kabul ettirilmiş ve asıl önemlisi yargı organlarınca karara bağlanmıştır.

Anayasa'nın 46. maddesinde "Çalışanlar ve işverenler, önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler. İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki hakları kanunla düzenlenir.' 47. maddesinde de "işçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde, iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyla toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler." denilmektedir. Açık olarak görülmektedir ki ,Anayasa'nın 46. maddesinde işçi, işveren ve Devlet memurlarının sendika kurma, sendikalara üye olma ve sendikalardan ayrılma hakları, 47. maddesinde de işçilerin grev ve toplu sözleşme hakları hükme bağlanarak güvence altına alınmıştır. Anayasa'da, işveren tarafından işçilerin topluca işten uzaklaştırılması anlamına gelen lokavt hakkına yer verilmemiş, sadece işverenlerin haklarının kanunlarla düzenleneceği belirtilmiştir. Anayasa'da açık olarak bir hükme bağlanmadığı halde 275 sayılı Kanunla işverene lokavt hakkı verilmiş ve işverene lokavt hakkının verilmesi de Anayasa'ya aykırı bulunmamıştır. Bu, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygun bütün hakların, Anayasa'da açık olarak bir hükme bağlanmış olmasa bile verilebileceğini göstermektedir. Devlet Memurlarının grev ve toplu sözleşme haklarına sahip oldukları, Anayasa'da belirtilmemiştir. Buna rağmen 275 sayılı kanunla işverene lokavt hakkının verilmesi nasıl Anayasa'ya aykırı değilse Anayasa'da aksine bir hüküm bulunmadığı için Devlet Memurlarına grev hakkının verilmesi de Anayasa'ya aykırı değildir. Çünkü devlet memurlarına grev hakkının verilmesi Anayasa'nın sözüne ve özüne uygundur.

275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 20. maddesinin 3. bendi eğitim ve öğretim 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalarının grevi yasaklamıştır. 624 sayılı Devlet Personel Sendikaları Kanununun 14. maddesinin (f) bendinde "Devlet Personeli teşekkülleri, grev teşebbüs ve faaliyetlerini destekleyici davranışta bulunamazlar." 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 27. maddesinde de "Devlet memurlarının grev kararı vermeleri, grev tertiplemeleri, ilân etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları yasaktır. Devlet Memurları herhangi bir grev ya da grev teşebbüsüne katılamazlar, grevi destekleyemez ya da teşvik edemezler." denilmektedir. 4 günlük öğretmen boykotundan sonra, yukarıya almış olduğumuz 275, 624 ve 657 sayılı kanunların Devlet Memurlarının grev yapmalarını yasaklayan maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia eden Çerkezköy Cumhuriyet Savcısı Mehmet Feyyat, Asliye Ceza Mahkemesinden bu maddelerin iptali yolundaki iddiasının Anayasa Mahkemesine gönderilmesini istemişti. Bu istemi, yerinde bulunan Asliye Ceza Mahkemesi Yargıcı Erdoğan Gökçe de 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun 27. maddesi uyarınca Çerkezköy Cumhuriyet Savcısı Mehmet Feyyat'ın iddiasını Anayasa Mahkemesine göndermişti. *Anayasa Mahkemesi 275. 624 ve 657 sayılı Kanunların, Devlet Memurlarının grev yapmalarını yasaklayan maddelerinin Anayasa'ya aykırılığını öne süren itirazları reddederek bu maddelerin Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.* Yargı organlarının kararlarına TÜTÖS saygılıdır. Biz daha ziyade anayasal hak ve özgürlüklerimizi boğmak için pusuda bekleyen fırsat düşkünü politikacıların, Anayasa Mahkemesinin bu kararını sendikal kuruluşların ve sendika yöneticilerinin aleyhine kullanacaklarından çekinmekteyiz. Umutsuz değiliz TÜTÖS "Hak verilmez, alınır." ilkesine bağlı kalacaktır. Amacımız kamuoyunu davaya kazanmak ve diğer kamu personeli sendikalarıyle birlikte Devlet Memurlarına grev hakkının verilmesi için mücadele etmektir.

2) Personel Kanunu Tasarısı

Bilindiği gibi "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine ve bu kanun kapsamı dışında kalan kamu personelinin aylık ve ücretlerine dair kanun tasarısı" halen Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülmektedir. Bu kanun tasarısı, Millet Meclisi Genel Kuruluna intikal etmeden önce Bütçe Plân Komisyonunda görüşülürken TÜTÖS küçümsenemeyecek bazı çalışmalar yapmış ve bu çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 14 Temmuz 1965 tarihinde kabul edilmiş 23 Temmuz 1965 tarihinde de yayınlanarak yürürlüğe girmiş fakat mali hükümleri bazı nedenlerle bugüne değin uygulama alanına sokulamamıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kabul edilerek yürürlüğe girmesinden sonra, Ankara Üniversitesi, kanunun mali hükümlerinin üniversite öğretim üyeleriyle yardımcılarına da uygulanacağını öngören 1. maddesinin 3. bendinin Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia ederek Anayasa Mahkemesine başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi de bu iddiayı kabul ederek 1. maddenin 2. bendini iptal etmiştir. *Anayasa Mahkemesi, iptal kararının gerekçesinde ayrıca kanun koyucunun, Anayasa ile verilmiş olan düzenleme görevini yürütme organına devretmesinin hem görevi veren Anayasa hükmüne ve hem de Anayasa'nın 5. maddesindeki yasama yetkisinin devrolunamıyacağına ilişkin kurala aykırı düşeceği görüşünü savunmuştur. Ayrıca Devlet Memurlarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleriyle ilgili hükümlerin sınıf tüzüklerinde yer almasının, bütün bunların kanunlarla düzenlenmesini öngören Anayasa'nın 117. maddesine aykırı olacağı da öne sürülmüştür.* İşte 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kabul edilmesinden sonra ortaya çıkan durumları da değerlendirmek suretiyle gerekli görülen değişiklikleri gerçekleştirmek ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kapsamı içinde ve dışında kalan kamu personelinin ücretleri arasında paralellik sağlayarak ücret denkliğini kurmak maksadiyle Hükümet, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine ve bu kanunun kapsamı dışında kalan kamu personelinin aylık ve ücretlerine dair kanun tasarısını" hazırlamıştır. Tasarı "genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, öğretim hizmetleri, din hizmetleri, yardımcı hizmetler ve avukatlık hizmetleri" gibi 8 ana hizmet sınıfının oluşturulması dışında, devlet hizmeti gördürülen kişilerin hukukî ve malî statülerinin birleştirilmesi ve tek istihdam şekli, tek ücret ödenmesi, ücretin aleniliği ve ücretlerde denklik, değişen katsayı sistemi, personel istihdamında yatay ve dikey hareketlilik sağlanması ve Memur Yardımlaşma Kurumunun kurulması gibi yenilikler getirmektedir. Tasarının birçok eksikleri vardır. Ancak bu eksikler, tasarının parlâmentodan geçmesini engellemeyi ya da Hükümet tarafından geri alınmasını gerektirecek nitelikte eksiklikler olarak değerlendirilmemelidir.

TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu, Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunda müzakereler devam ederken Personel Kanunu Tasarısını inceleyerek görüşlerini ve bu görüşlerin parlâmenterlere aktarılması için izlenmesi gereken yolları tespit etmişti. Teknik Hizmetler Sınıfına iktisadî kamu kuruluşlarında çalışan teknik öğretmenlerin alınmamış olması, öğretim hizmetleri sınıfında özel kanunlarına göre gerek orta dereceli ve gerekse yüksek dereceli öğretim kurumlarında öğretim görevi yapmak niteliği taşıyanların 10. derecenin ilk kademesinden işe başlayarak ancak 3. derecenin son kademesine kadar yükselebilmeleri giderilmesi gerekli eksiklikleri di, İktisadî kamu kuruluşlarında çalışan teknik öğretmenlerin teknik hizmetler sınıfına alınması için TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulunca yapılan çalışmalar etkisini gösterdi ve teknik hizmetler sınıfının "Bu kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve mer'i hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, kimyager, teknik öğretmen okullarından mezun olup da öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, 3437 ve 1152 sayılı kanunlara göre tütün eksperi sayılanlar, fen memuru, tekniker emsali teknik ünvanlara sahip olup en az orta derecede meslekî tahsil görmüş bulunanlar teknik hizmetler sınıfını teşkil ederler." şeklinde tanımlanması sağlandı. Öğretim hizmetleri sınıfında özel kanunlarına göre gerek orta dereceli ve gerekse yüksek dereceli öğretim kurumlarında öğretim görevi yapmak niteliği taşıyanların 10. derecenin ilk kademesinden işe başlayarak 1. derecenin son kademesine kadar yükselebilmelerinin sağlanması, öğretmenlik mesleğinin itibarını korumak bakımından zorunluydu. Bunun için TÜTÖS, diğer öğretmen kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yaptı. TÜTÖS'ün diğer öğretmen meslek kuruluşlarıyla yaptığı ortak çalışmalardan da olumlu sonuçlar alındı. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında özel kanunlarına göre gerek orta dereceli ve gerekse yüksek dereceli öğretim kurumlarında öğretim görevi yapmak niteliği taşıyanların 10. derecenin ilk kademesinde işe başlayarak 1. derecenin son kademesine kadar yükselebilmeleri Bütçe Plân Komisyonunca kabul edildi ve gerekli değişiklikler yapıldı.

3) Teknik personel boykotu

Son günlerde karşılaşılan en önemli sosyal olaylardan biri de hemen belirtelim ki, teknik personelin başlattığı demokratik direnme hareketidir. Bilindiği gibi teknik personel, iktisadî kamu kuruluşlarında, 15.4.1958 tarih ve 4/10195 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyle yürürlüğe giren "Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yevmiyeli Personel Yönetmeliği" esaslarına göre çalıştırılmaktadır. Teknik Personel, işçilerin ve Devlet Memurlarının yeterli olmayan sosyal güvenlik haklarından bile yoksundur. Yürürlükte bulunan yasalar karşısında, teknik personelin yerini ve durumunu açıklığa kavuşturmak için Danıştay'da davalar açılmış, yasal organların aracılığıyle yönetilen çalışmalardan hiçbir olumlu sonuç alınamamıştır. Üstelik hukukçuların yaptıkları araştırma ve incelemeler 15.4.1958 tarih ve 4/10195 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren "Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yevmiyeli Personel Yönetmeliğinin" Anayasa'nın özüne ve sözüne aykırı olduğunu da göstermiştir. İşte, teknik personelin, yürürlükte bulunan yasalar karşısında, yerini ve durumunu açıklığa kavuşturmak, işyerlerinde işçilerle teknik personel arasındaki ayırımı kaldırmak ve teknik personelin 931 sayılı İş Kanunu kapsamına alınmasını sağlayarak teknik personeli işçilerin sosyal güvenlik haklarından yararlandırmak maksadiyle İstanbul'da 12 Şubat 1970 tarihinde, 15.4.1958 tarih ve 4/10195 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyle yürürlüğe giren "Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yevmiyeli Personel Yönetmeliğine" göre iktisadî kamu kuruluşlarında çalışan 30 kadar Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar ve Teknisyen tarafından "Teknik Personel Sendikası" kuruldu. Anayasa'nın 117. maddesinde "Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar eliyle görülür." denilmektedir. Anayasa'nın 46. maddesinde çalışanlar, geniş anlamda "işçiler" ve "memurlar" olarak bir ayırım yapmak suretiyle tanımlanmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Anayasa'nın 117. maddesine açıklık kazandırmıştır. Devlet Memurlarını belirleyen en önemli nitelikler zaten onların sürekli kamu hizmeti yapmak üzere atanmış bulunmaları ve bir kadro içinde aylık almalarıdır. Bütün bu açıklamalar 15.4.1958 tarih ve 4/10195 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyle yürürlüğe giren "Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yevmiyeli Personel Yönetmeliğine" göre iktisadî kamu kuruluşlarında çalışmakta olan teknik personelin Devlet Memuru sayılamıyacağını kesinlikle göstermektedir. *Teknik Personelin 931 sayılı İş Kanununun kapsamına alınarak işçi sayılması görüşünü TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu benimsemiş, düzenlenen toplantılara katılan temsilcilerimiz bu görüşü benimsediğimizi açık olarak belirtmişlerdir.* Bilindiği gibi 274 sayılı Sendikalar Kanunu, bütün eksikliklerine rağmen işçilere Sosyal Hukuk Devleti kavramının gerektirdiği nitelikte sendikalar ve sendika birlikleri kurmak daha açık bir deyişle işverene karşı sendikal anlamda örgütlemek olanağı vermiştir. 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt kanunu da Anayasa'nın 47. maddesinde kesinlikle belirtilen işçilerin toplu işsözleşmesi ve grev haklarını düzenleyen esaslar getirmiştir. *Teknik personelin 931 sayılı İş Kanununun kapsamına alınarak işçi sayılması, teknik personele, hem 274 sayılı Sendikalar Kanununa göre işverene karşı sendikal anlamda örgütlenme olanağı verecek ve hem de 275 sayılı Toplu İşsözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa göre toplu işsözleşmesi ve grev yapabilmek haklarından yararlanmak*

(Devamı Sayfa 3'de)

TÜTÖS — Aylık Meslek Gazetesi. TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : **M. Emin ZORKUN,** Teknik Yönetmen : **İnan GÖKSEL** Adres : TÜTÖS Gazetesi P. K. 199 — ANKARA — İdare yeri : Menekşe Sokak No. 6/3 Yenişehir - Ankara. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez. Ticarî ilân ve reklâmlar pazarlığa tâbidir. Gazetenin adı anılmadan yazılar yayınlanmaz. Abone: Yıllık 6, altı aylık: 3 liradır. **Dizgi ve tertip:** TÖYKO matbaası Tel: 10 41 68 ANKARA — **Baskı : Kısmet Matbaası**